

Jakobsbogen om Karl den Store som korsfarer og omvender af muslimer

- Denne kilde er fra 'Liber Sancti Jacobi' (også kaldet Jakobsbogen eller Codex Calixtinus), skrevet omkring år 1140 af munke i Frankerriget for at støtte Skt. Jakobskulden og pilgrimsrejsen for Skt. Jakob til Santiago de Compostela i Spanien. Kilden menes at være skrevet af munke fra Cluny-klostret og Saint-Denis klostret i Paris, men munken Aymeri Picaud fra Vézelay-klostret, hvorfra det Andet Korstog udgik, menes at have redigeret og sammenskrevet det endelige manuskript. Det meste af Jakobsbogen indeholder helgenberetninger om Skt. Jakob og råd og vejledning til kristne pilgrimme på ruten til Compostela, men i den fjerde bog af 'Liber Sancti Jacobi', som hedder 'Historia Turpini' og handler om ærkebiskoppen Turpin fra Rolandskvadet, fortælles også om Karl den Stores felttog mod muslimerne i Spanien i år 777-778. Ligesom i Rolandskvadet¹ og i glasmosaik i katedralen i Chartres² iscenesættes her Karl den Store som korsfarer, der kæmpede for den kristne generobring af Spanien og her ligefrem søgte at omvende muslimer til kristendommen. I dette uddrag af Jakobsbogens fjerde bog, kapitel 12 ved navn; 'De disputatione Karoli et Aigolandus' diskuterer Karl den Store kristendommens fordele fremfor islam med den muslimske krigsherre Aigolandus, som til sidst da også bliver omvendt til kristendommen. Kilden illustrerer franske og spanske gejstliges iscenesættelse omkring år 1140 af kejser Karl den Store som kristen korsfarer mod islam i Spanien.
- En våbenhvile var aftalt og Aigolandus drog ud af byen med sine styrker, som han lod blive lige udenfor, dernæst drog han med tres af sine bedste mænd hen til det tronsæde, hvor Karl var anbragt omgivet af sine krigere omkring en mil fra byen. Begge hære var således anbragt på en god slette tæt på byen i et område, der målte omkring seks mil i hver retning. Pilgrimsvejen løb imellem de to hære. Dernæst sagde Karl til Aigolandus: 'Du er Aigolandus, som med svig og bedrag har frastjålet mig mine landområder. Jeg erobrede dernæst Spanien og Gascogniens lande ved hjælp af den usynlige kraft fra Guds styrke og bragte det hele tilbage under kristent styre og gennemførte mit herredømme over alle områdets konger og fyrster. Men du hærgede og plyndrede Guds kristne folk, mens jeg var i Gallien, og plyndrede mine byer og borge og lagde hele landet øde med ild og sværd, hvilket alt sammen nu giver mig stor grund til anklage'. Aigolandus forstod øjeblikkelig Karls arabiske tale og var glædeligt overrasket over at høre det (Karl havde lært det arabiske sprog i Toledo, hvor han havde levet noget tid i sin ungdom). Dernæst sagde Aigolandus til Karl: 'Jeg må bede dig fortælle mig, hvorfor du fra vort folk tog lande, som aldrig ved nogen arveret har tilhørt dig, eller din fader eller bestefader eller oldefader eller din tipoldefader'. 'Jeg gjorde det, fordi Vor Herre Jesus Kristus, himlens og jordens skaber, valgte vort folk – det vil sige de kristne – fremfor alle andre, og befalede dem at herske over alle jordens folk, og så vidt muligt at omvende dit saracenske folk til vor tro'. 'Men' – sagde Aigolandus – 'det er skamfuldt, at vort folk skulle leve under dit, fordi vores lov er bedre end jeres. Vi har Muhammed, som var Guds budbringer sendt til os af Gud, og vi adlyder hans bud. Mere konkret har vi andre almægtige guder og ved dem lever og regerer vi'. 'Aigolandus' – sagde Karl – 'heri tager du fejl, for vi overholder Guds bud, mens I følger en ubrugelig mands tomme forskrifter, Vi dyrker og tror på Gud i Faderen, Gud i Sønnen og Gud i Helligånden, mens I

¹ <http://www.centerforhistorieformidling.dk/korstogene-islam-kristendom/tekst150.html>

² <http://centerforhistorieformidling.dk/korstogene-islam-kristendom/elevoplaeg-chartres.html>

tror på djævelen og dyrker ham ved jeres helligsteder. Ved den tro, som vi holder, går vore sjæle efter døden videre til paradiset og det evige liv, mens jeres sjæle går til underverdenen. Så det er klart, at vores religion er bedre end jeres. Nu er sagen således: enten modtager du og dine folk dåben, og lever, eller I møder mig i kamp og får en voldsom død'. 'Det ligger mig fjernt'
5 – sagde Aigolandus – 'at modtage dåben og afsvære min almægtige gud Muhammed, men jeg og mine folk vil kæmpe imod jer og jeres på den betingelse, at vi vil bevise jeres fejltagelse, hvis vores lov er bedre for Gud, og hvis jeres lov vinder over vores, så vil I bevise, at vi tager fejl. Lad skammen falde på den besejrede til den sidste dag, og lad der være lovprisning og glæde for sejrherrene til evig tid. Desuden: Hvis mine folk viser sig at tage fejl, vil jeg modtage dåben,
10 såfremt jeg stadig er i live til at gøre det'.

Begge parter tilsluttede sig denne aftale. Umiddelbart efter blev tyve kristne riddere udvalgt til at kæmpe mod tyve saracenerne og de begyndte at kæmpe på de aftalte betingelser. Hvad skete dernæst? Alle saracenerne blev dræbt med det samme. Dernæst blev fyrre sendt imod fyrre, og alle saracenerne døde. Så blev hundrede sendt mod hundrede, og alle maurerne døde.
15 Igen blev hundrede sendt mod hundrede, og denne gang blev de kristne dræbt, idet de vendte om i flugt af frygt for døden. Disse sidste havde kun en overfladisk lighed med Kristi tro følgere, for de som ønsker at kæmpe for troen, bør på ingen måde vende ryggen til [kampen]. Således er det, at de, som vender om for at flygte, bliver dræbt; og Kristi trofaste, som bør kæmpe stærkt imod ondskaben, hvis de flygter, dør i fæl syndighed. Men de, som kæmper godt imod
20 ondskaben, finder det let at dræbe deres fjender, som er djævle, der udbreder syndigheden. Ingen skal krones i himlen, siger Apostlen, undtagen dem, som kæmper mandigt.

Dernæst blev tohundrede sendt ud mod tohundrede, og alle saracenerne blev dræbt. Dernæst tusinde mod tusinde, med det samme resultat. Endelig gik begge parter med til en våbenhvile og Aigolandus kom tilbage for at tale med Karl, og han indrømmede at den kristne religion var saracenernes overlegen. Og han lovede, at han og hans mænd ville modtage dåben dagen efter.
25 Så vendte han tilbage til sit folk og fortalte lederne og stormændene, at han ønskede at modtage dåben, idet han også gav ordre til at alle hans folk også skulle døbes. Nogle accepterede det, andre gjorde ikke.

30
'Liber Sancti Jacobi' om Karl den Store som korsfarer oversat af M. Pihl efter C. Smith (red.): *Christians and Moors in Spain, volume 1, 711-1150*, Warminster (1988), s. 32-37.